

EU-Bodemstrategie 2030: coördinatie van het water- en bodembeleid

Een gezonde bodem is van levensbelang voor de drinkwatersector

Uit het addendum van de Nationale Analyse Waterkwaliteit (NAW) (PBL, 2020) volgt dat in 47 van de 156 beschouwde grondwaterwinningen voor drinkwaterproductie bestrijdingsmiddelen werden aangetroffen in norm-overschrijdende concentraties. Het PBL constateert ook een "vergrijzing" van het grondwater: concentraties van een cocktail van medicijnresten, nitraat, bestrijdingsmiddelen, zware metalen, PFAS en andere opkomende stoffen zijn vrijwel overal aanwezig. In de NAW wordt dan ook geconcludeerd dat de kwaliteit van drinkwaterbronnen onder toenemende druk staat. Dit wordt veroorzaakt mede door intensief landgebruik en veranderingen in grondgebruik. Deze hebben de bodem door de jaren heen beschadigd. Hierdoor is de kwaliteit van het grondwater aangetast en daarmee de bron van de drinkwatervoorziening. De drinkwatersector staat dan ook positief tegenover de gepresenteerde Bodemstrategie en de ontwikkeling van een bodemrichtlijn die primair aandacht geeft aan het belang van schoon en voldoende grondwater.

Afstemmen van de EU-Bodemstrategie en de Kaderrichtlijn Water kan beter

Maatregelen die het herstel van de bodem- en grondwaterkwaliteit stimuleren moeten niet op zichzelf staan. In de Bodemstrategie is het doel van de Kaderrichtlijn Water (KRW) opgenomen om uiterlijk 'tegen 2027 een goede chemische en kwantitatieve toestand van grondwater te bereiken'. De Bodemstrategie werkt dit doel echter niet verder uit, terwijl de Bodemstrategie directe impact heeft op de grondwaterkwaliteit. De Bodemstrategie bevat geen acties specifiek gericht op het beschermen van de grondwaterkwaliteit noch een effectbeoordeling om de effectiviteit van de Bodemstrategie voor de KRW-doelstelling te meten. Deze uitwerking moet volgens Vewin beter ten behoeve van de coördinatie van het Europese grondwater- en bodembeleid:

- ▶ Borg dat de Europese Commissie het KRW-doel voor grondwater uitwerkt in de EU-bodemstrategie.

De EU-bodemstrategie moet de koppeling maken met de drinkwatervoorziening

De Bodemstrategie benoemt een aantal acties die een impact hebben op de drinkwatervoorziening uit grondwater. Een overgang naar een circulaire landbouw en het verminderen van gebruik van chemische pesticiden hebben bijvoorbeeld een groot effect op de verbetering van de kwaliteit van het dieperliggende grondwater dat gebruikt wordt voor de bereiding van drinkwater. De Bodemstrategie besteedt niet specifiek aandacht op het effect op de grondwaterkwaliteit ter behoeve van de drinkwatervoorziening. Vewin vindt dit een gemis:

- ▶ Geef in de Bodemstrategie prioriteit aan herstel van de kwaliteit en bescherming van het grondwater ten behoeve van de drinkwatervoorziening.

Concrete acties in de Bodemstrategie die ook de drinkwatervoorziening veiligstellen

De Bodemstrategie is dus hét moment om concrete acties op te stellen zodat we het grondwater ten behoeve van de drinkwatervoorziening veiligstellen voor toekomstig gebruik. Vewin bepleit daarom het volgende:

- ▶ Benut de Bodemstrategie om een impuls te geven aan het treffen van maatregelen om knelpunten van bodemverontreiniging voor de drinkwatervoorziening op te heffen;
- ▶ Zet het beheer van de bodem en het landgebruik ook in voor effectieve bescherming van grondwater voor de drinkwatervoorziening.

Laat de monitoring van de grond- en drinkwaterkwaliteit niet buiten beschouwing

Op dit moment laat het beschreven monitoringsproces in de Bodemstrategie de monitoring van de grondwaterkwaliteit en de kwaliteit van drinkwaterbronnen buiten beschouwing. Om de effectiviteit van de Bodemstrategie voor de KRW-doelstellingen te meten pleit Vewin voor een bredere effectbeoordeling die ook de kwaliteit van het grondwater voor de drinkwatervoorziening meet.

- ▶ Waarborg dat de Bodemstrategie wordt voorzien van adequate monitoring van de grondwaterkwaliteit om beleidseffecten en doelrealisatie te toetsen;
- ▶ Meet het herstel van een aangetaste en vervuilde bodem af aan de afwezigheid van knelpunten van verontreinigingen voor de drinkwatervoorziening;
- ▶ Voorzie het recyclen van organisch materiaal zoals compost, digestaat, zuiverings-slib, verwerkte mest en andere landbouwresiduen van adequate criteria die behoud van de grondwaterkwaliteit waarborgen;
- ▶ Vereis een effecttoets op drinkwaterbronnen bij hergebruik van verontreinigde grond in water en op land.

Meer informatie:

Arjen Frentz
070 3490 890
frentz@vewin.nl

Marijke Schipper
0651403205
schipper@vewin.nl

Vewin
Bezuidenhoutseweg 12
2594 AV Den Haag
T (070) 3490 850
info@vewin.nl
www.vewin.nl